

Дзяржаўная ўстанова "Беларускі навукова-даследчы цэнтр электроннай дакументацыі" (БелНДЦЭД)

Адрас: вул. Ф. Скарыны, 51, корпус 2, офіс 409,
220141, г. Мінск, Рэспубліка Беларусь

Тэлефоны: (+375 17) 358 24 45, 362 67 88

БелНДЦЭД створаны ў адпаведнасці з пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад **18 верасня 1998 г. №1465** "Аб стварэнні Беларускага навукова-даследчага цэнтра электроннай дакументацыі".

209

Совет Міністраў
Рэспублікі Беларусь

Совет Министров
Республики Беларусь

**ПАСТАНОВА
ПОСТАНОВЛЕНИЕ**

18 сентября 1998 г. № *1465*

г. Минск
г. Минск

О создании Белорусского научно-исследовательского центра электронной документации

В соответствии с Положением о Национальном архивном фонде Республики Беларусь, а также сетью государственных архивных учреждений Республики Беларусь, утвержденных Указом Президента Республики Беларусь от 20 сентября 1996 г. № 373, Совет Министров Республики Беларусь **ПОСТАНОВЛЯЕТ:**

1. Создать Белорусский научно-исследовательский центр электронной документации, подчинив его Государственному комитету по архивам и делопроизводству Республики Беларусь.

4. Государственному комитету по архивам и делопроизводству разработать, утвердить и зарегистрировать Устав Белорусского научно-исследовательского центра электронной документации.

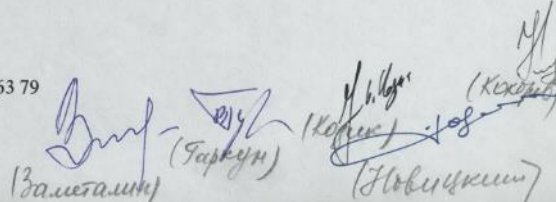
Премьер-министр
Республики Беларусь

С. Линг

05

Маркиянов 222 63 79
от 17.09.1998 SCENTR.DOC

(Заміятін) (Гаркун) (Новіцкі)

**Дзяржаўны камітэт
па архівах і справаводству
Рэспублікі Беларусь
(Дзяржкамархіў)
ЗАГАД**

12.01.1998 № 4

г. Минск

Аб назначэнні на пасаду

1. Насевіча Вячаслава Леанідавіча назначыць дырэктарам Беларускага навукова-даследчага цэнтра электроннай дакументацыі па кантракту тэрмінам на два гады са службовым акладам паводле штатнага раскладу.
2. Устанавіць з 02.01.1998 Насевічу В.Л. надбаўку ў памеры 50 працэнтаў да службовага акладу дырэктара Беларускага навукова-даследчага цэнтра электроннай дакументацыі.

Падстава: заява Насевіча В.Л. ад
09.01.1998.

Старшыня Дзяржкамітэта

А.М. Міхальчанка

Фактычна дзейнасць установы пачалася раней – з зацверджання старшынёй Дзяржаўнага камітэта па архівах і справаводства Рэспублікі Беларусь 3 лістапада 1997 г. Статута БелНДЦЭД. Дамова з банкам на адкрыццё рахунка і разлікова-касавае абслугоўванне была заключана 30 студзеня 1998 г. Дамова аб карыстанні будынкам рэспубліканскай уласнасці з "Галоўным гаспадарчым упраўленнем" Упраўлення справамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь была заключана 16 сакавіка 1998 г.

**ОБОСНОВАНИЕ
необходимости создания Белорусского научно-исследовательского
центра электронной документации (БелНИЦЭД)**

Оснащение государственного аппарата, предприятий, учреждений и организаций всех форм собственности компьютерной техникой, постоянно увеличивающийся объем электронной документации впервые в истории поставили перед архивной отраслью задачи хранения документов, создаваемых на машинных носителях. Согласно закону «О Национальном архивном фонде и архивах в Республике Беларусь» срок ведомственного хранения машиночитаемых документов определен в 3 года, после чего документы с постоянным сроком хранения подлежат передаче в государственные архивы.

В настоящее время ни один государственный архив не осуществляет комплектование электронными (машиночитаемыми) документами в силу отсутствия необходимых кадров, оборудования и методических разработок. В современных условиях представляется нецелесообразным создавать в каждом из них систему хранения электронных документов своего профиля. Предпочтительно сосредоточить финансовый и кадровый потенциал в едином центре. Этот же центр одновременно будет разрабатывать нормативно-методические документы и осуществлять весь комплекс прикладных научных исследований, при отсутствии которых долговременная сохранность и доступность документов в электронной форме не может быть обеспечена. Таким учреждением должен стать Белорусский научно-исследовательский центр электронной документации (БелНИЦЭД).

Госкомархивом в последние три года проведена большая подготовительная работа по созданию условий для деятельности этого учреждения. Были разработаны и утверждены Председателем Госкомархива «Правила учета и передачи электронных (машиночитаемых) документов на государственное хранение», закуплена для центра значительная часть оборудования. В течение 1998 г. техническое оснащение БелНИЦЭД планируется завершить.

В период подчинения Белкомархива Администрации вопрос о создании центра был согласован с Администрацией Президента Республики Беларусь, и это учреждение предусмотрено в сети государственных архивных учреждений Республики Беларусь, утвержденной Указом Президента Республики Беларусь от 20.09.1996 г. № 373. Для размещения БелНИЦЭД Управление делами Президента Республики Беларусь согласно договору от 10.02.1997 г. № 104 передало в безвозмездное пользование Госкомархива производственные помещения общей площадью 1535,2 кв. м в здании по улице Академика Купревича, 21.

В течение 1997-1998 гг. проводится опытная эксплуатация автоматизированной системы хранения электронных документов. Составлен предварительный перечень документов, подлежащих передаче на государственное хранение, а ряд документов принят на хранение.

БелНИЦЭД в ближайшее время должен обеспечить выработку архивных требований, которые гарантировали бы длительное хранение информационных ресурсов, создаваемых в рамках программы «Информатизация». Международный опыт показывает, что архивные требования должны быть заложены уже на стадии проектирования систем, создающих информационные ресурсы. Поэтому научное учреждение архивной отрасли должно участвовать в реализации программы «Информатизация» с самого ее начала. В противном случае мероприятия по сохранению уже созданных информационных ресурсов могут оказаться запоздалыми, что приведет к необратимой утрате ценнейшей информации.

Заместитель председателя Госкомитета

В.И.Адамушко

БЕЛАРУСІ
(1922-2022)

Адпаведна Статута – Дзяржаўная ўстанова "Беларускі навукова-даследчы цэнтр электроннай дакументацыі" – **рэспубліканскі навукова-даследчы і навукова-метадычны цэнтр па рабоце з электроннымі дакументамі.**

Асноўнымі напрамкамі дзейнасці з'яўляюцца:

Правядзенне прыкладных навуковых даследванняў, накіраваных на забеспячэнне доўгатэрміновай захаванасці і даступнасці электроннай дакументацыі, удасканаленне тэхналогій

Удзел ва ўдасканаленні заканадаўчай, нарматыўнай і метадычнай базы ў мэтах забеспячэння сапраўднасці, дакладнасці і захаванасці электронных дакументаў

Пастаяннае дзяржаўнае захоўванне электронных дакументаў Нацыянальнага архіўнага фонду Рэспублікі Беларусь

Асноўныя напрамкі дзейнасці

Метадалагічнае і метадычнае забеспячэнне ведамаснага захоўвання электронных дакументаў, фарміравання і выкарыстання дзяржаўных інфармацыйных рэсурсаў

Распрацоўка навуковых прынцыпаў і непасрэднае ажыццяўленне экспертызы каштоўнасці электронных дакументаў

Укараненне і ўдасканаленне інфармацыйных тэхналогій доступу да традыцыйных архіўных дакументаў

Распрацоўка праграмных сродкаў, якія забяспечваюць аўтаматызацыю асноўных тэхналагічных працэсаў у дзейнасці архіўнай галіны

Забеспячэнне функцыянавання інфармацыйнага рэсурсу архіўнай галіны Рэспублікі Беларусь – сайта "Архівы Беларусі"

Штатны расклад Цэнтра прадугледжваў 44 адзінкі супрацоўнікаў. Фактычна на канец 1998 г. у ім працавалі 11 чалавек. У тым ліку 2 кандыдаты навук, 5 маладых спецыялістаў-выпускнікоў 1998 г. гістарычнага факультэта БДУ. Адзін чалавек пачаў навучанне ў аспірантуры і адзін – у магістратуры.

У першыя гады існавання структура БелНДЦЭД неаднаразова змянялася, паступова запаўняліся вакантныя пасады. У 2000 г. яна была наступнай:

Адміністрацыя

дырэктар
Насевіч В.Л.

намеснік
дырэктара
Вараб'ёва В.У.
(з 03.2000 г.)

вучоны
сакратар
Ліпніцкая В.Л.

галоўны
бухгалтар
Паляніна С.А.

структура на 2000 г.

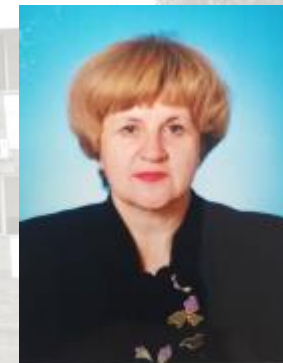
**Аддзел камплектавання, заг.
Століна Т.У. (з 05.1999 г.)**

**Аддзел інфармацыйна-
пошукавых сістэм (існаваў да
2013 г.), заг. Сігневіч Л.М.**

**Аддзел навуковага
выкарыстання і публікацыі
электронных дакументаў
(існаваў да 2003 г.), заг.
Глазоўская Д.А. (з 05.2000 г.)**

структура на 2000 г.

Аддзел праграмнага забеспячэння і вылічальнай тэхнікі (з 2003 г. – **інфармацыйных камп'ютарных тэхналогій**), заг. Коўтун В.У. (з 2002 г.)

Архіў электронных дакументаў (на правах аддзела), заг. Століна Т.У. і Сігневіч Л.М.

Адміністрацыйна-гаспадарчы аддзел (у 2003 – 2006 гг. – матэрыяльна-тэхнічнага і гаспадарчага забеспячэння, у 2006 г. – 2021 гг. – **гаспадарчы аддзел**), заг. Задарожная Н.У. (у 2000 г.)

У **1999 г.** была створана экспертная камісія БелНДЦЭД
(з **2000 г.** – экспертна-праверачная камісія,
з **2006 г.** - экспертна-метадычная)

Склад камісіі ў
1999 г. :

Ліпніцкая О.Л.

Аўчыннікава Н.А.

Сігневіч Л.М.

Століна Т.У.

Дашкевіч Г.З.

Дулевіч Г.Г.

У **1999 г.** колькасць супрацоўнікаў вырасла з 11 да 27 чалавек. У тым ліку тры кандыдаты навук.

Пачаў дзейнічаць Вучоны савет у складзе 7 чалавек.

Сярод дасягненняў – распрацоўка і размяшчэнне ў Інтэрнеце рускамоўнай вэб-старонкі «Белорусские архивы» (www.president.gov.by/gosarchives/index) – першая ў СНД старонка архіўнай галіны.

Пачатак работы над стварэннем геа-інфармацыйнай сістэмы "Губернія".

Распрацавана інструкцыя аб перыядычнасці стварэння архіўных копіяў інфармацыйных рэсурсаў і парадку іх перадачы на дзяржаўнае захоўванне.

Пачалася работа над метадычнымі рэкамендацыямі па адбору на дзяржаўнае захоўванне інфармацыйных рэсурсаў міністэрстваў, дзяржкамітэтаў, устаноў, арганізацый і прадпрыемстваў.

Архіў электронных дакументаў

Першыя кіраўнікі – Століна Т.У., Сігневіч Л.М. (загад №31 ад 11.05.1999 г. «О разделении должностных обязанностей заведующего АЭД»)

Століна Т.У.

Сігневіч Л.М.

Па загаду камітэта па архівах і справаводству Рэспублікі Беларусь Дзяржаўнае навукова-вытворчае прадпрыемства "Агат-Сістэм" распрацавала "Аўтаматызаваную інфармацыйную сістэму архіва электронных дакументаў" (АІС архіва ЭД), якая у 1999 г. была ўведзена ў вопытную эксплуатацыю.

Архіў электронных дакументаў

У **2017-2018 гг.** была праведзена мадэрнізацыя інфармацыйнай сістэмы і створана цэтралізаванае сховішча з мэтай прыёму ад дзяржаўных органаў, іншых арганізацый на пастаяннае архіўнае захоўванне электронных дакументаў Нацыянальнага архіўнага фонду Рэспублікі Беларусь

У **2019 г.** архіў правёў вопытную эксплуатацыю інфармацыйнай сістэмы архіва электронных дакументаў Нацыянальнага архіўнага фонду Рэспублікі Беларусь.

Склад фондаў архіва электронных дакументаў

Асноўную частку дакументаў архіва электронных дакументаў складаюць інфармацыйныя рэсурсы дзяржаўнага значэння, якія захоўваюцца ў выглядзе архіўных копіяў:

- Дзяржаўны рэгістр інфармацыйных рэсурсаў Рэспублікі Беларусь
- Дзяржаўны рэгістр інфармацыйных сістэм Рэспублікі Беларусь
- Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў Рэспублікі Беларусь
- Банк звестак аб гісторыка-культурных каштоўнасцях Рэспублікі Беларусь
- Банкі дадзеных аб сярэдніх спецыяльных, прафесійна-тэхнічных, вышэйшых навучальных установах, агульнаадукацыйных школах

Склад фондаў архіва электронных дакументаў

- Дзяржаўны рэестр каштоўных папер Рэспублікі Беларусь
- Агульны рэестр прафудзельнікаў рынку каштоўных папер
- Дзяржаўны рэестр навукова-тэхнічных, доследна-канструктарскіх і доследна-тэхналагічных работ

Акрамя таго, у архіве БелНДЦЭД захоўваюцца статыстычныя дадзеныя па ўстановах культуры і мастацтва Рэспублікі Беларусь, архіўная калекцыя лічбавых копіяў дакументаў Беларускага дзяржаўнага архіва-музея літаратуры і мастацтва, нарматыўныя, метадычныя дакументы і публікацыі БелНДІДАС, нарматыўныя і метадычныя дакументы БелНДЦЭД, заключныя справаздачы НДР навукова-даследчай установы "Інстытут ядзерных праблем" БДУ.

Архіў электронных дакументаў

Система открытого доступа к документам Национального архивного фонда Республики Беларусь

Главная Архивы Новости О логотипе Помощь Контакты

Введите поисковый запрос здесь

Искать по всем архивным учреждениям

Выберите хотя бы одно архивное учреждение

Республиканские архивные учреждения

- Национальный архив Республики Беларусь
- Национальный исторический архив Беларуси
- Национальный исторический архив Беларуси ит.б.грано
- Белорусский государственный архив-музей литературы и искусства
- Белорусский государственный архив научно-технической документации
- Белорусский научно-исследовательский центр электронной документации
- Белорусский государственный архив кинофотодокументов

Областные и зональные государственные архивы

☐ БРЕСТСКАЯ ОБЛАСТЬ	☐ ГРОДНЕНСКАЯ ОБЛАСТЬ
☐ ВИТЕБСКАЯ ОБЛАСТЬ	☐ МИНСКАЯ ОБЛАСТЬ
☐ ГОМЕЛЬСКАЯ ОБЛАСТЬ	☐ МОГИЛЕВСКАЯ ОБЛАСТЬ

С чего начать?

1. Выберите один или несколько архивов, по которым собираетесь проводить поиск, введите запрос и нажмите кнопку «Найти».
2. Вы также можете оставить поле запроса пустым, при этом вы будете видеть все фонды выбранных архивов.
3. При нажатии на название архива откроется окно с информацией о данном учреждении, в том числе контактная информация и архив работы.

Помощь: Поиск осуществляется только по документам, описанным и опубликованным на сайте. По оставшимся вопросам следует обращаться непосредственно в архив.

У **2016 г.** у прамысловую эксплуатацыю была ўведзена першая чарга Сістэмы адкрытага доступу да дакументаў Нацыянальнага архіўнага фонду Рэспублікі Беларусь (САДД НАФ). Адміністратарам партала і аператарам САДД НАФ з'яўляецца БелНДЦЭД. На 1.10.2021 г. у сістэму загружаны апісанні 45843 фондаў ці 95% ад агульнай колькасці фондаў (48,5 тыс.), 91461 вопісаў, 12602281 спраў і 651577 дакументаў.

Алічбоўка дакументаў. Фонд лічбавых копіяў.

БелНДЦЭД выступіў у якасці распрацоўшчыка метадалогіі адбору і сканавання архіўных дакументаў на традыцыйных носьбітах, забеспячэння захаванасці і выкарыстання электронных копіяў архіўных дакументаў.

У **2001 г.** была падрыхтавана Канцэпцыя лічбавага капіравання дакументаў дзяржаўнай часткі Нацыянальнага архіўнага фонду.

У **2005 г.** распрацавана метадалогія сканавання і апісання адсканаваных дакументаў для забеспячэння далейшага выкарыстання фонда лічбавых копіяў архіўных дакументаў (кіраўнік – Коўтун В.У.)

ФЛК пачаў фармавацца ў **2008 г.** у адпаведнасці з палажэннем аб Фондзе лічбавых копіяў, зацверджаным 22.06. 2007 г. загадам Дырэктара Дэпартаменту па архівах і справаходстве Міністэрства юстыцыі Рэспублікі Беларусь.

Навуковая дзейнасць.

За гісторыю свайго існавання ў БелНДЦЭД **было выканана 107 планавых навукова-даследчых і вопытна-канструктарскіх работ.** БелНІЦЭД выступаў арганізатарам шэрагу навуковых і практычных мерапрыемстваў.

Напрыклад, у **маі 2003 г.** быў праведзены міжнародны навукова-практычны семінар "Інфармацыйныя тэхналогіі ў архіўнай справе", у лістападзе – рэспубліканскі навукова-практычны семінар "Аўтаматызацыя дзяржаўных архіваў".

У **верасні 2005 г.** – міжнародны навукова-практычны семінар "Інфармацыйныя тэхналогіі ў галіне дакументазнаўства і архіўнай справы".

У **2008 г.** – семінар-нарада "Аб ходзе выканання праграмы па захаванню архіўнай дакументальнай падчыны – складовай часткі інфармацыйнага рэсуса грамадства на 2003-2010 гг."

Навуковая дзейнасць

У **верасні 2010 г.** – рэспубліканскі навукова-адукацыйны семінар "Праблемы забеспячэння захаванасці і камплектавання Нацыянальнага архіўнага фонду Рэспублікі Беларусь электроннымі дакументамі і інфармацыйнымі рэсурсамі".

2011 г. – рэспубліканскі практычны семінар па пытаннях стварэння лічбавых копій архіўных дакументаў Нацыянальнага архіўнага фонду Рэспублікі Беларусь.

У чэрвені **2016 г.** – міжнародная навукова-практычная канферэнцыя "Архівы ў свеце інфармацыйных тэхналогій« (у рамках работы 17-й Агульнай канферэнцыі ЕЎРАЗІКІ

Аддзел кампектавання

У розныя гады загадчыкамі з'яўляліся: Т.У.Століна, Г.З.Дашкевіч, С.В.Сілкоў, Д.А.Крывашэй, Т.В.Маржала, К.А.Андрэеў, В.Ю.Жук

Г.З.Дашкевіч

С.В.Сілкоў

Т.В.Маржала

Д.А.Крывашэй

В.Ю.Жук

У 2000 г. быў прыняты распрацаваны сумесна з БелНДІДАС і ДНВП "Агат-Сістэм" дзяржаўны стандарт Рэспублікі Беларусь 1221-2000 "Дакументы электронныя. Правілы выканання, абарачэння і захавання".

Адзел кампектавання

Нарматыўныя дакументы

- Метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі работы з навукова-тэхнічнай дакументацыяй у электронным выглядзе ў арганізацыях Рэспублікі Беларусь (2015 г., кіраўнік – Андрэеў К.А.)
- Метадычныя рэкамендацыі па ўключэнню дакументаў у электронным выглядзе, электронных дакументаў і інфармацыйных рэсурсаў у наменклатуры спраў дзяржаўных органаў і іншых арганізацый (2017 г., кіраўнік – Жук В.Ю.)
- Інструкцыя па рабоце з электроннымі дакументамі ў дзяржаўных органах, іншых арганізацыях (2019 г., кіраўнік – Жук В.Ю.)
- Метадычныя рэкамендацыі па правядзенню экспертызы каштоўнасці дакументаў ў электронным выглядзе, электронных дакументаў і інфармацыйных рэсурсаў у дзяржаўных органах, іншых арганізацыях (2020 г., кіраўнік – Жук В.Ю.)

Аддзел інфармацыйна-пошукавых сістэм (існаваў да 2013 г.)

Загадчыкі – Сігневіч Л.М. (з 04.1999 г.),
Каханава Г.А. (з 04.2004 г.)

Распрацаваны

- падыходы да перадачы баз дадзеных на архіўнае захоўванне (2005 г., кіраўнік – Каханава Г.А.)
- прынцыпы фарміравання, захавання, уліку і забеспячэння доступу да Фонду лічбавых копій архіўных дакументаў (2007 г., кіраўнік – Сігневіч Л.М.)
- структура метадавых для перадачы ўпраўленчай дакументацыі ў электронным выглядзе на дзяржаўнае архіўнае захоўванне (2011 г., кіраўнік – Каханава Г.А.)
- тэхналогія для прадстаўлення Дзяржаўнага фондавага каталога ў сетцы Інтэрнет (2012 г., кіраўнік – Каханава Г.А.)

Супрацоўнікі аддзела інфармацыйна-пошукавых сістэм займаліся стварэннем і вядзеннем сайта архіўнай галіны.

Посетите архивы Республики Беларусь !

➤ [Информация](#)

➤ [Список архивов](#)

➤ [Тематический каталог](#)

➤ [Услуги](#)

В республике создан архивный фонд, являющийся собственностью государства, его национальным достоянием. Находящиеся в составе архивного фонда материалы - это документальные памятники истории, содержащие богатую информацию об историческом опыте прошлого.

Web: <http://belarus/ru>

E-mail: nosev@minsk.sovam.com

Тел: (017) 264-76-71, **факс:** 264-14-17

● [Архивы](#)

● [Каталог](#)

● [Услуги](#)

● [Законы](#)

● [История](#)

● [Новости](#)

[English version](#)

Hosted by
Presidential
Administration
of Belarus
Minsk, 1999

Архівы Беларусі

В архивах Республики Беларусь вы можете найти информацию об истории, материальной и духовной культуре белорусского народа, богатые сведения по генеалогии. Для хранения этих документов в стране создана сеть государственных архивных учреждений, которую возглавляет Государственное учреждение **Национальный центр по архивам и делопроизводству (Центрархив)** Республики Беларусь. В стране действуют 6 республиканских, 6 областных, 16 зональных архивов и 3 областных архива общественных объединений.

В рамках архивной сети действуют два научно-исследовательских учреждения. Белорусский научно-исследовательский институт документоведения и архивного дела (БелНИИДАД) и Белорусский научно-исследовательский центр электронной документации (БелНИЦЭД).

В республике издается научно-практический иллюстрированный журнал "Архівы і справаводства" ("Архивы и делопроизводство").

[Карта республиканских и областных архивов](#)

[Карта зональных архивов](#)

[SpyLOG](#)

E-mail: nosev@minsk.sovam.com

Тел: /017/ 264-76-71, **факс:** 260-24-45

Першая версія сайта, створаная ў **1999 г.**, была статычнай.

У **2006 г.** сайт быў пераведзены на дынамічную аснову, быў зменены дызайн інтэрфейса, распрацавана сістэма кіравання зместам.

У **2019 г.** запрацавала новая версія сайта, якая адпавядае сучаснай службе патрабаванням ў галіне развіцця інфармацыйных тэхналогій.

Інтэрнет-распрацоўкі

Пачынаючы з 2005 г. на сайце "Архівы Беларусі" пачалі з'яўляцца спецыяльныя тэматычныя распрацоўкі з віртуальнымі выставамі архіўных дакументаў. Работу ўзначальвала Д.А. Глазоўская.

За 2005-2019 гг. было створана **сем** інтэрнет-праектаў, прысвечаных актуальным падзеям ў гісторыі Беларусі і **дзесяць** інтэрнет-праектаў, прысвечаных жыццю і дзейнасці выдатных беларускіх дзеячаў культуры, літаратуры і навукі.

На віртуальных выставах экспанавалася звыш 7 тысяч копій архіўных дакументаў і матэрыялаў з фондаў беларускіх архіваў.

Глазоўская Д.А.

Інтэрнет-распрацоўкі

Главная / Тематические разработки и базы данных

Тематические разработки архивных документов и базы данных

• Исторические события

- Юридические основы управления белорусскими землями в XIV–XVIII веках (специальная юбилейная рубрика)
- Война 1812 года на территории Беларуси (специальная юбилейная рубрика)
- Восстание 1863-1864 годов на территории Беларуси (специальная юбилейная рубрика)
- Первая мировая война на территории Беларуси (специальная юбилейная рубрика)
- Становление белорусской государственности в 1918-1920-х годах (специальная юбилейная рубрика)
- Великая Отечественная война. Беларусь (специальная юбилейная рубрика)
- Партизанские зоны на территории Беларуси в годы Великой Отечественной войны (специальная юбилейная рубрика)

• Выдающиеся личности

- Игнатий Домейко (обзорная справка, перечень архивных документов)
- Наполеон Орда (обзорная справка, перечень архивных документов)
- Винцент Дунин-Марцинкевич (специальная юбилейная рубрика) *
- Бронислав Эпимах-Шипилло (специальная юбилейная рубрика)*
- Евфимий Карский (специальная юбилейная рубрика)
- Митрофан Довнар-Запольский (специальная юбилейная рубрика)
- Янка Купала (специальная юбилейная рубрика) *
- Якуб Колас (специальная юбилейная рубрика) *
- Яков Балгле́й (перечень архивных документов,)
- Максим Богданович (специальная юбилейная рубрика) *

Аддзел інфармацыйных камп'ютарных тэхналогій

Загадчыкі

Коўтун В.У.
(з 04.2002 г.),

Андрэеў К.А.
(з 05.2018 г.)

Распрацаваны

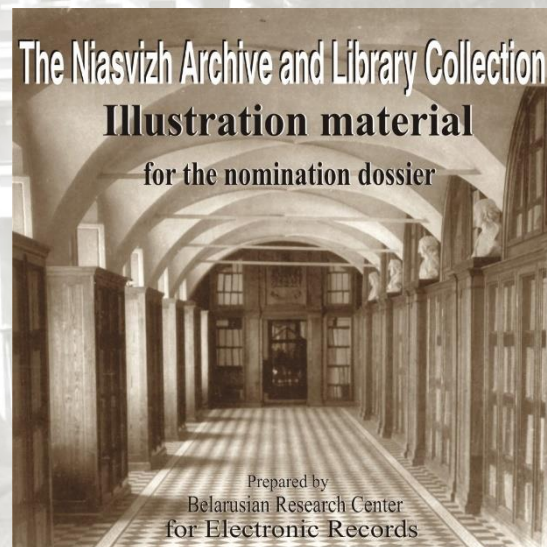
- архіўны пакет для перадачы дакументаў у электронным выглядзе на пастаяннае захоўванне (2015 г., кіраўнік – Коўтун В.У.)
- прынцыпы развіцця Сістэмы адкрытага доступу да дакументаў Нацыянальнага архіўнага фонду Рэспублікі Беларусь (2017 г., кіраўнік – Сівохін Г.А.)
- Прынцыпы выкарыстання новых інфармацыйных тэхналогій для рэпрэзентацыі ў Інтэрнеце Нацыянальнага архіўнага фонду Рэспублікі Беларусь (2018 г., кіраўнік – Сівохін Г.А.)
- Канцэпцыя развіцця інфармацыйных тэхналогій у дзяржаўных архіўных установах Рэспублікі Беларусь на 2021-2030 гады (2021 г., кіраўнік – Андрэеў К.А.)
- Метадычныя рэкамендацыі па стварэнні інтэрнет-выставак архіўных дакументаў дзяржаўных архіўных устаноў Рэспублікі Беларусь (2021 г., кіраўнік – Мяцеліца К.І.)

Міжнародныя праекты з ЮНЕСКА

2004 г. – Нясвіж – культурны цэнтр Еўропы і нацыянальны помнік (кіраўнікі – Крывашэй Д.А., Насевіч В.Л.).

2007 г. – Распрацоўка канцэпцыі класіфікацыі Нясвіжскай калекцыі архіўных і бібліятэчных матэрыялаў Радзівілаў і наменацыйнае дас'е для ўключэння Калекцыі ў Рэестр Праграмы ЮНЕСКА "Памяць свету" (кіраўнік – Пашкевіч А.В.)

Міжнародныя праекты з ЮНЕСКА

У **2008 г. і 2009 г.** БелНДЦЭД выступіў ў якасці арганізатара другога і трэцяга пасяджэнняў Міжнароднага савета па праекту віртуальнай рэканструкцыі дакументальнай спадчыны і кніжнах збораў Радзівілаў. Цэнтр быў прызначаны каардынатарам міжнароднай групы экспертаў па тэхнічных пытаннях рэалізацыі праекта.

При поддержке Бюро ЮНЕСКО в Москве по Азербайджану, Армении, Беларуси, Республике Молдова и Российской Федерации

Организация Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры

Издано при финансовой поддержке Бюро ЮНЕСКО в Москве. Сведения и материалы, изложенные в данном издании, не обязательно отражают точку зрения ЮНЕСКО. За представленную информацию несут ответственность авторы.

© Archiwum Główny Akt Dawnych w Warszawie, 2009
ul. Boga 7, PL 00-233, Warszawa, Polska, e-mail: sekretariat@agad.gov.pl
© Национальный исторический архив Беларуси, 2009
ул. Копытчина 55, 220002, Минск, Беларусь, e-mail: nia@sol.by
© Национальная библиотека Беларуси, 2009
пр-т Независимости, 116, 220141, Минск, Беларусь, e-mail: info@nlb.by
© Белорусский научно-исследовательский центр электронной документации, 2009
ул. Фабричная 51, 220101, Минск, Беларусь, e-mail: cd@archiwum.gov.by (форматирование и производство диска)

Компакт-диск
"Документальная
спадчына
Радзівілаў
(рэестры
бібліятэчных і
музейных збораў
Нясвіжскай
ардынацыі)"
(2008 г.)

Міжнародныя праекты з ЮНЕСКА

У **2009 г.** БелНДЦЭД выступіў каардынатарам міжнароднай групы экспертаў па падрыхтоўцы інтэграванага апісання архіўных фондаў і рукапісных бібліятэчных збораў, створаных на тэрыторыі і ў перыяд існавання Рэчы Паспалітай (1569-1795 гг.). Вынікам стаў інфармацыйны рэсурс "Дакументальная спадчына Рэчы Паспалітай" (2008 г.),

АРХИВЫ БЕЛАРУСИ

Поиск...

ГЛАВНАЯ РАЗДЕЛЫ НОВОСТИ ЭЛЕКТРОННОЕ ОБРАЩЕНИЕ УСЛУГИ О САЙТЕ

Главная / Тематические разработки и базы данных / Документальное наследие Речи Посполитой

Документальное наследие Речи Посполитой

О проекте

Проект «Документальное наследие Речи Посполитой» выполнялся в рамках Программы участия ЮНЕСКО 2008-2009 гг. совместно работниками архивов и библиотек Беларуси, Литвы, Польши, Российской Федерации и Украины. Его результатом стал интегрированный реестр, отражающий содержание сохранившихся архивных фондов и рукописных собраний Речи Посполитой – государства, существовавшего в период 1569–1795 гг. и оставившего огромный след в истории Европы.

Речь Посполитая возникла в 1569 г. в результате государственной унии между Польским Королевством (Короной) и Великим Княжеством Литовским (ВКЛ). Оно представляло собой федеративное государство, в котором оба его исторических предшественника сохранили определенную автономию. Поэтому его нередко называли «Речью Посполитой Двух Народов», имея в виду политические нации Короны и ВКЛ, хотя фактически это государство охватывало этнические территории белорусов, латышей, литовцев, поляков и украинцев. Помимо этого, в нем проживало много евреев, а также представители других народов.

После исчезновения Речи Посполитой с политической карты Европы в конце XVIII века ее документные комплексы оказались распределеными по архивам и библиотекам разных стран. При этом состав документов, оказавшихся в распоряжении каждого государства, во многом случаен и не всегда относится непосредственно к его территории. Наиболее крупные комплексы документов ныне находятся в Государственном архиве древних актов в Варшаве, Национальном историческом архиве Беларуси в Минске, Государственном историческом архиве Литвы в Вильнюсе, Центральном государственном историческом архиве Украины в Киеве и таком же архиве во Львове, а также в архивах и рукописных отделах библиотек Польши, Литвы, России, Германии, Швеции и других стран. Единой системы их учета и описания не существует. Архивы и библиотеки практикуют различные принципы классификации рукописных документов, не вполне совместимые между собой. Часть научно-справочного аппарата к документам до сих пор существует в рукописном или машинописном виде, часть введена в автоматизированные поисковые системы разной структуры и на разных языках. Разобщенность сохранившихся коллекций препятствует осознанию их целостности в качестве совместного наследия нескольких народов.

В рамках проекта сделана первая попытка объединить сведения о фондах и коллекциях, сформировавшихся в период существования и на территории Речи Посполитой. Белорусские, польские и украинские специалисты готовили описания своих фондов самостоятельно, описание фондов на территории Литвы было по договоренности с литовскими архивистами выполнено белорусской стороной, которая обеспечила также общую координацию проекта и интеграцию всех описаний в единый информационный ресурс.

ХРАНИЛИЩА

Австрийский домашний, придворный и государственный архив; Австрийский государственный архив в Вене (Haus-, Hof- und Staatsarchiv; Österreichisches Staatsarchiv)

Архив Национального Музея в Кракове (Archiwum przy Muzeum Narodowego w Krakowie)

Библиотека Академии наук Литвы (Lietuvos mokslų akademijos biblioteka)

Библиотека Вильнюсского университета (Vilniaus universiteto biblioteka)

Библиотека Национального Музея в Кракове (Biblioteka przy Muzeum Narodowego w Krakowie)

Библиотека Рачинских в Познани (Biblioteka Raczynskich w Poznaniu)

Библиотека Университета в Упсале (Uppsala Universitetsbibliotek, Uppsala)

Библиотека Чарторыйских при Национальном Музее в Кракове (Biblioteka Czartoryskich przy Muzeum Narodowym w Krakowie)

размещены на
интернет-сайте
"Архивы Беларуси"

Распрацоўкі

БД "Рэабілітаваныя" (2003 г., кіраўнік – Сігневіч Л.М.)

БД "Картаграфічныя матэрыялы ў дзяржаўных архівах Беларусі" (2003 г., кіраўнік – Сігневіч Л.М.)

Электронная карта-схема месцаў прымусовага ўтрыманьня на тэрыторыі Беларусі з даведачнымі матэрыяламі (2005 г., кіраўнік – Сігневіч Л.М.)

Інфармацыйны кампакт-дыск "Беларусь. Свой пасада між народамі: Факты і дакументы знешніх сувязей ў XX ст." (2008 г., кіраўнік – Пашкевіч А.В.)

Распрацоўкі

Электронны атлас-даведнік "Губернія" (1999-2007 гг., кіраўнік - Насевіч В.Л.)

Інфармацыйная сістэма "Адміністрацыйна-тэрытарыяльнае ўладкаванне Беларусі (1981-2010 гг.)" (2011 г., кіраўнік – Насевіч В.Л.)

Інтэграваны
інфармацыйны рэсурс
для пошуку
генеалагічнай
інфармацыі
"Дапаможнік" (2016 г.,
кіраўнік – Насевіч В.Л.)

Главная / Генеалогія / Пошукавая сістэма "Дапаможнік"

Пошукавая сістэма "Дапаможнік"

Увайсці ў пошукавую сістэму
"ДАПАМОЖНИК"

Пачніце адсюль!

Пошукавая сістэма "Дапаможнік" разлічана на тых, хто збіраецца распачаць пошук продкаў, якія жылі на тэрыторыі сучаснай Беларусі. Для таго, каб пошук у архівах быў эфектыўным, трэба ведаць пэўную пачатковую інфармацыю. Пошукавая сістэма дапаможа такую інфармацыю знайсці ці ўдакладніць.

У самым горшым выпадку чалавек можа ведаць толькі прозвішча сваіх продкаў, не ўяўляючы, у якой мясцовасці яны жылі. Праз "Дапаможнік" можна высветліць, у якіх населеных пунктах існавалі пэўныя прозвішчы ў канцы XIX – першай палове XX стагоддзя. Асноўнай крыніцай паслужылі спісы, надрукаваныя ў гісторыка-дакументальных хроніках гарадоў і раёнаў Беларусі серыі "Памяць". У пошукавай сістэме ёсць звесткі са спісаў удзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны і загінуўшых пад час яе мірных жыхароў, а таксама са спісаў ахвяраў палітычных рэпрэсій 1930-х

Аддзел аўтаматызацыі архіўных тэхналогій (створаны ў 2003 г.)

загадчык – Суркова Г.У.

Распрацаваны

- У 2004 г. – "Канцэпцыя інфарматызацыі архіўнай галіны Рэспублікі Беларусь (2005-2010 гг.)"
- У 2005 г. – Аўтаматызаваная інфармацыйная сістэма Дзяржаўнага геральдычнага рэгістра (АІС Сімволіка)
- У 2010 г. уведзена ў эксплуатацыю тыпавая аўтаматызаваная інфармацыйная сістэма архіва (АІС архіва) і зводная аўтаматызаваная інфармацыйная сістэма дзяржаўных архіваў (АІС зводная)
- праграмныя сродкі для арганізацыі работы з лічбавымі копіямі архіўных дакументаў і копіямі архіўных дакументаў на правах подлінікаў (2019 г.)
- праграмныя сродкі інфармацыйнага ўзаемадзеяння АІС архіва і інфармацыйнай сістэмы архіва электронных дакументаў (2019 г.)

Сувязі з вышэйшай школай

БелНДЦЭД з'яўляецца базай для праходжання розных відаў практыкі студэнтамі аддзялення дакументазнаўства (гісторыка-архіўнага, дакументазнаўства і інфармацыйнага забеспячэння кіравання) гістарычнага факультэта БДУ.

Супрацоўнікі Цэнтра з'яўляліся кіраўнікамі навуковай дзейнасці аспірантаў і студэнтаў, выкладалі розныя навучальныя дысцыпліны ("Генеалогія", "Гістарычная інфарматыка", "Тэхнароннае дакументаванне", "Абарона інфармацыі") ў вышэйшых навучальных установах краіны.

Нашы ветэраны

З першых дзён існавання ўстановы ў БелНДЦЭД працуюць

Любоў Мікалаеўна Сігневіч
(цяпер - намеснік дырэктара па навуковай рабоце),

Галіна Аляксандраўна Каханова (вядучы архівіст).

У жніўні 1998 г. адразу пасля заканчэння БДУ прыйшоў на працу

Васіль Валер'евіч Адамчык
(навуковы супрацоўнік аддзела аўтаматызацыі архіўных тэхналогій).

Больш за 20 гадоў ва ўстанове працуюць
Алена Алегаўна Кукушкіна (вядучы архівіст)

і **Святлана Анатолеўна Марасанова** (старшы навуковы супрацоўнік аддзела аўтаматызацыі архіўных тэхналогій).

Нашы ветэраны

На працягу 22 гадоў БелНДЦЭД
узначальваў кандыдат гістарычных навук
Вячаслаў Леанідавіч Насевіч. У 2020
г. ён быў адзначаны прэміяй "**За
духоўнае адраджэнне**".

Звыш 20 гадоў да выхаду на пенсію ва
ўстанове адпрацавала **Галіна Зіноўеўна
Дашкевіч**.

УЗНАГАРОДЫ

Нагрудны знак «Ганаровы архівіст Беларусі»

- Суркова Ганна Уладзіміраўна
- Чаркасава Яўгенія Канстанцінаўна

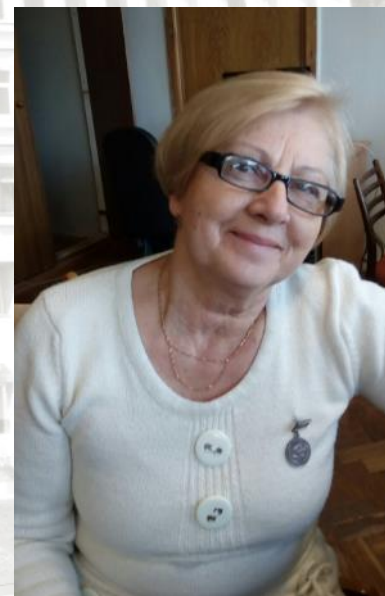
Суркова Г.У.

Ганаровая грамата Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь

- Суркова Ганна Уладзіміраўна

Ганаровая грамата Міністэрства юстыцыі Рэспублікі Беларусь

- Дашкевіч Галіна Зіноўеўна
- Сігневіч Любоў Мікалаеўна
- Суркова Ганна Уладзіміраўна
- Чаркасава Яўгенія Канстанцінаўна

Чаркасава Я.К.

УЗНАГАРОДЫ

Ганаровая грамата Дэпартамента па архівах і справаводстве

- АНДРЭЭЎ Кірыл Алегавіч
- АЎРАМАВА Ларыса Мікалаеўна
- ДАШКЕВІЧ Галіна Зіноўеўна
- ЕЖОВА Таццяна Ўладзіміраўна
- ЗАРАНКА Юрый Леанідавіч
- КАХАНАВА Галіна Аляксандраўна (дзве)
- КОЎТУН Вячаслаў Уладзіміравіч
- КУДЛАЧ Наталля Вісільеўна
- ЛІПНІЦКАЯ Вольга Львоўна
- МАРАСАНАВА Святлана Аляксандраўна
- МІХАЛЬЧАНКА Аляксандр Мікалаевіч
- НАСЕВІЧ Вячаслаў Леанідавіч
- ПАЛЯНІНА Святлана Аляксандраўна
- СІГНЕВІЧ Любоў Мікалаеўна
- СУРКОВА Ганна Уладзіміраўна (дзве)
- ЧАРКАСАВА Яўгенія Канстанцінаўна (дзве)

СТРУКТУРА на кастрычнік 2021 г.

Адміністрацыя:

Дырэктар – Ю.Э.Празаровіч

Намеснік дырэктара па навуковай рабоце – Л.М.Сігневіч

Вучоны сакратар – Д.А.Крывашэй

Галоўны бухгалтар – Т.У.Ежова

СТРУКТУРА на кастрычнік 2021 г.

аддзелы:

- камплектавання (заг. – В.Ю.Жук)
- інфармацыйных камп'ютарных тэхналогій (заг. – К.І.Андрэеў)
- аўтаматызацыі архіўных тэхналогій (заг. – А.У.Суркова)
- архіў электронных дакументаў (заг. – М.Г.Касцюкевіч)

Калектыў БелНДЦЭД, красавік 2021 г.

Над прэзентацыяй працавалі:

- Д.А.Кривашэй – вучоны сакратар (канцэпцыя, структура, падрыхтоўка матэрыялаў, інфармацыйнае напаўненне)
- І.В.Луконіна – інжынер-праграміст 2 кв. катэгорыі (вёрстка)
- Ю.Э.Празаровіч – дырэктар (карэктурнае рэдагаванне)
- М.Г.Касцюкевіч – загадчык архіва ЭД (распрацоўка лагатыпа)

ПРЭЗЕНТАЦЫЯ
падрыхтавана да **100-годдзя** архіўнай службы Беларусі